

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2023 r.

**Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w następującym składzie:**

Przewodniczący: Sędzia Beata Łapińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2023 r. w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku P. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania P. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia (...) r. sygn.: (...)

1. oddala odwołanie;

2. zasądza od wnioskodawcy P. S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego liczonymi za czas od dnia uprawomocnienia się postanowienia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty

V U 395/23

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...) r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił P. S. prawa do przeliczenia emerytury.

Od powyższej decyzji wnioskodawca, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł odwołanie, żądając jej zmiany poprzez przeliczenie wysokości pobieranego przez P. S. świadczenia emerytalnego z ustalonym zwiększeniem z tytułu opłacenia przez niego składek na (...).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu wskazał, że ZUS decyzją z dnia (...) ustalając prawo do emerytury od (...) na podstawie zaświadczenia z KRUS z dnia 2 kwietnia 2020 roku przyznał wnioskodawcy zwiększenie z tytułu opłacenia składek na (...).

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny :

Decyzją z dnia 2 października 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z urzędu przyznał P. S. emeryturę od (...) tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury. Wysokość emerytury wynosiła 1689,24 zł i uwzględniała zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w wysokości 175,03 zł.

(dowód: decyzja z dnia 02.10.2020r, k. 45, akt ZUS)

W dniu 7 lutego 2023 roku, wnioskodawca złożył wniosek o ponowne przeliczenie świadczenia emerytalnego, dołączając świadectwo pracy w (...). W wyniku rozpatrzenia wniosku ZUS wydał decyzję o przeliczeniu emerytury, która wynosiła 2007,54 zł od 1 lutego 2023 roku i uwzględniała zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w wysokości 175,03 zł.

(dowód: wniosek, k. 48-49, akt ZUS, świadectwo pracy, k.50, akt ZUS, decyzja z dnia 22.02.2023 r., k. 52, akt ZUS)

P. S. w dniu (...) złożył wniosek o ponowne przeliczenie emerytury z uwzględnieniem emerytury przysługującej wnioskodawcy z KRUS. We wniosku wskazał, że w latach od 21 grudnia 2001 roku do 16 czerwca 2020 roku odprowadzał składki z tytułu ubezpieczenia rolników.

(dowód: pismo – k. 55, akt ZUS)

Decyzją z dnia (...) roku ZUS odmówił prawa do przeliczenia emerytury i wskazał, że decyzją z dnia (...) przyznał zwiększenie z tytułu opłacenia składek na (...). Organ rentowy przedstawił szczegółowe wyliczenie zwiększenia na dzień nabycia prawa do emerytury, które zostało naliczone na podstawie zaświadczenia z dnia 2 kwietnia 2020 roku wystawionego przez KRUS Oddział (...) w Ł., P. (...) w O.:

Od	Do	Lata	Miesiące	dni
2001-12-21	2005-03-31	3	3	11
2005-11-01	2009-09-30	3	11	0
2009-10-01	2020-03-31	10	6	0
RAZEM:		17	8	11

Liczba miesięcy opłacenia składek: $(17 \times 12) + 8 = 212$ miesięcy $\times 1\% = 2,12$

$2,12 / 12 = 0,18 \times 972,40 \text{ zł}^* = 175,03$

*kwota rolniczej emerytury podstawowej od dnia 1 marca 2020 roku, uwzględniana przy obliczaniu zwiększenia rolnego.

W myśl art. 7. ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników-ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy:

- 1)rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny,
- 2)domownik rolnika, o którym mowa w pkt 1

jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zatem P. S. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników po (...), czyli od dnia przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury.

(dowód: odpowiedź ZUS na odwołanie, k. 8, akt sprawy, zaświadczenie KRUS z 02.04.2020r., k.15-21, akr rentowych, pismo procesowe ZUS, k. 18,akt sprawy)

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie .

Zgodnie z art. 26a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2022 r. poz.504 ze zm.) wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 ulega zwiększeniu za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny (...), Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...) i ubezpieczenie emerytalno-rentowe, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników na podstawie zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o okresach opłacania składek (ust. 1). Zwiększenie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje osobie mającej ustalone prawo do emerytury na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników (ust. 2). Zwiększenie, o którym mowa w ust. 1, przyznaje się ubezpieczonemu, który legitymuje się okresami, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, krótszymi niż 25 lat (ust. 3). Emeryturę, o której mowa w ust. 1, wypłaca się z Funduszu, z tym że koszty tej emerytury w części odpowiadającej zwiększeniu o część składkową w wysokości obliczonej zgodnie z ust. 1 podlegają refundacji z funduszu emerytalno-rentowego określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników (ust. 4).

Z kolei w myśl art. 10 ust. 1 ww. ustawy, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Okresy wymienione w ust. 1 pkt 1 uwzględnia się także przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w art. 5 są krótsze od okresu wymaganego do przyznania renty, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu (ust. 2). Okresów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników (ust. 3).

Obowiązek opłacania przez rolników indywidualnych składek na ubezpieczenie społeczne został wprowadzony ustawą z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników. Przepisy przewidują możliwość podwyższenia emerytury okresami pracy w gospodarstwie rolnym, ale możliwe jest to jedynie odnośnie okresów opłacania składek na rolnicze ubezpieczenia społeczne.

Zwiększenie to wylicza się według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej zawartych w art. 25 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2021 r. poz. 266). Zgodnie z tym przepisem część składkową emerytury rolniczej ustala się, przyjmując po 1% emerytury podstawowej za każdy rok podlegania rolniczemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu. Przez emeryturę podstawową ustawa rozumie kwotę najniższej emerytury powszechnej.

Zgodnie z art. 3 k.p.c., strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody, zaś z treści art. 232 k.p.c. wynika, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Powyższego nie zmienia możliwość prowadzenia przez Sąd postępowania dowodowego z urzędu. Z kolei art. 6 k.c. stanowi, że strona w procesie winna dowodzić swoich racji, a nie tylko przedstawiać swoje poglądy. Zatem na skarżącym spoczywał obowiązek udowodnienia okoliczności, z których wywodził skutki prawne.

Analiza treści przywołanych przepisów i stanu faktycznego sprawy doprowadziła Sąd do wniosku, że organ rentowy prawidłowo ustalił wysokość świadczenia odwołującego.

Zaznaczyć należy, że w niniejszej sprawie wnioskodawca nie kwestionował przyjętego przez ZUS okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Na rozprawie pełnomocnik wnioskodawcy oświadczył, że okres 17 lat, 8 miesięcy i 11 dni jest bezsporny. Odwołanie opierało się jedynie na stwierdzeniu, że kwota wyliczona przez organ rentowy jest kwotą za niską. Jednocześnie wnioskodawca nie wskazał na alternatywny sposób obliczenia, który według niego stanowiłby podstawę do odmiennego obliczenia zwiększenia emerytury z tytułu opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Organ rentowy w toku postępowania wykazał, że zwiększenie emerytury z tytułu opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne rolników wyliczył w sposób wskazanym bezpośrednio w ustawie o emeryturach i rentach z FUS oraz ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników. Wskazał, że kwota rolniczej emerytury podstawowej od dnia 1 marca 2020 roku wynosiła 972,40 gr., zgodnie z komunikatem Prezesa KRUS z dnia 18 lutego 2020 roku. ZUS uwzględnił przy wyliczeniu zaświadczenie dotyczące okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, okresów podlegających zaliczeniu, wysokości opłaconych składek, a także okres odbywania służby wojskowej w wymiarze 1 roku 11 miesięcy i 13 dni. Jak trafnie ZUS wskazał, nie ma alternatywnego sposobu do obliczenia zwiększenia emerytury z tytułu opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne rolników, a obliczenie to nie wymaga wiadomości specjalnych. Z tych też względów, Sąd postanowił oddalić wniosek dowodowy pełnomocnika wnioskodawcy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność wyliczenia zwiększenia. Konkludując, ustalając staż do zwiększenia emerytury w systemie powszechnym uwzględnia się tylko udowodnione okresy opłacania składek na ubezpieczenie rolnicze tj. za okresy, za które składki faktycznie zostały uiszczone. Wynika to bowiem wprost z art. 26a ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zatem ustawodawca wprost zastrzegł, że emerytura ulega zwiększeniu wyłącznie za okresy opłacania składek. Tak też ZUS ustalił kwotę zwiększenia emerytury z tytułu opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne rolników P. S..

W ocenie Sądu, w toku procesu wnioskodawca nie przedstawił żadnych nowych dokumentów na poparcie przytaczanych przez siebie okoliczności. Przedstawiony przez wnioskodawcę dokument z dnia 9 sierpnia 2012 roku poświadczał okres podlegania ubezpieczeniu, który został uwzględniony przez ZUS przy wydawaniu zaskarżonej decyzji. Na marginesie zaznaczyć należy, że organ rentowy słusznie wskazał, że organem właściwym do wyliczenia części składowej rolniczego świadczenia emerytalno-rentowego na podst. art. 25a ust 2a pkt 3e ustawy o ubezpieczeniu rolników jest (...) Rolniczego (...).

Z tych też względów Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawcy jako bezzasadne.